U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Miloslava Výborného a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobců: **a) Odborová organizace Sluníčko, z. s.**, se sídlem Petrušov 152, Staré Město, **b) Ing. M. B.**, proti žalovanému: **město Moravská Třebová**, nám. T. G. Masaryka 32/29, Moravská Třebová, o žalobě proti nezákonnému zásahu, v řízení o námitce podjatosti soudců Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích vznesené žalobci v řízení vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích pod sp. zn. 52 A 85/2016,

takto:

Soudci Krajského soud v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích JUDr. Jan Dvořák, JUDr. Aleš Korejtko a JUDr. Petra Venclová, Ph.D., **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené pod sp. zn. 52 A 85/2016.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci se u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích žalobou domáhali ochrany před nezákonným zásahem, který měl dne 8. 3. 2016 provést žalovaný pomocí Městské policie Moravská Třebová za užití donucovacích prostředků v Městské knihovně Ladislava z Boskovic. Zásah měl směřovat k dodržování rozhodnutí ředitelky knihovny o zákazu uděleném žalobcům k pobytu, k užívání nebo ke vstupu do knihovny.

[2] Žalobci v řízení před krajským soudem uplatnili námitku podjatosti soudců rozhodujícího senátu. V námitce uvedli, že její podrobné znění přednesou ústně v průběhu jednání před soudem. Dále doporučili všem soudcům Krajského soud v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích, aby se z řízení vyloučili, neboť nejsou zárukou spravedlivého rozhodování. Žalobci k podstatě námitky podjatosti uvedli, že „*protiprávní jednání samosprávy a justice se doplňují a podporují, a proto lze vyslovit domněnku o zločinném spolčení osob z jejich vedení, za účelem udržování v regionu* „vedoucí úlohy“ *skupiny osob, metodami a s cíli obdobnými těm z doby komunistického režimu, jak je popisuje zákon č. 198/1993 Sb.*“

[3] Krajský soud žalobce usnesením ze dne 30. 8. 2016, čj. 52 A 85/2016-27, vyzval, aby ve stanovené lhůtě odstranili vady námitky podjatosti a to tak, že uvedou konkrétní

skutečnosti, pro které pochybují o nepodjatosti členů senátu 52 A. Krajský soud dále uvedl, že neodstraní-li žalobci vady námitky podjatosti ve lhůtě k tomu stanovené, krajský soud námitku bez dalšího předloží Nejvyššímu správnímu soudu.

[4] Žalobci ve stanovené lhůtě sdělili, že trvají na nařízení ústního jednání před krajským soudem, aby se mohli k uplatněné námitce podjatosti vyjádřit. Nesouhlasili s předložením věci Nejvyššímu správnímu soudu do doby, než se budou moci k námitce vyjádřit ústně, neboť by se Nejvyšší správní soud ani neměl čím zabývat. V případě, že by krajský soud nenařídil ústní jednání, žalobci požádali o vyslání úřední osoby, která by zapsala jejich ústní projev a předala jej krajskému soudu.

[5] Krajský soud dne 23. 9. 2016 předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti. Věc byla přidělena k projednání osmému senátu Nejvyššího správního soudu, o čemž byli žalobci informování přípisem ze dne 29. 9. 2016. Žalobci přípisem ze dne 9. 10. 2016 vznesli námitku podjatosti soudců osmého a sedmého senátu, „*kteří se v minulosti jakkoli zapletli se zločinným komunistickým režimem*“. Podle žalobců nelze osoby, které vystudovaly *komunistické právo*, považovat za skutečné právníky, pokud si opravdové právnické vzdělání alespoň nedoplnily později nebo v demokratické zemi.

[6] Osmý senát proto věc vedenou pod sp. zn. Nao 229/2016 předložil předsedovi Nejvyššího správního soudu k dalšímu opatření. Věc byla následně přidělena prvnímu senátu k rozhodnutí o námitce podjatosti soudců 8. a 7. senátu (tato věc byla vedena pod sp. zn. Nao 269/2016).

[7] První senát Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 23. 11. 2016, čj. Nao 269/2016-59, rozhodl, že soudci osmého senátu Nejvyššího správního soudu nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování v řízení o námitce podjatosti vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Nao 229/2016.

[8] Věc byla poté vrácena osmému senátu Nejvyššího správního soudu, aby rozhodl o námitce podjatosti soudců senátu 52 A Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích.

[9] Soudci senátu 52 A krajského soudu JUDr. Jan Dvořák, JUDr. Aleš Korejtko a JUDr. Petra Venclová, Ph.D., ve vyjádření k námitce podjatosti uvedli, že žalobce a žalovaného znají z úřední činnosti, jejich vztah k nim je neutrální, jejich vztah k věci je též neutrální a na výsledku řízení nemají právní ani jiný zájem.

[10] Nejvyšší správní soud o námitce podjatosti soudců senátu 52 A Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích uvážil následovně.

[11] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[12] Dle § 8 odst. 5 s. ř. s. může účastník řízení uplatnit námitku podjatosti do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti soudce dozvěděl. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka podjatosti musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je podjatost dovozována.

[13] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné vyjádřit se k postupu krajského soudu při odstraňování vad námitky podjatosti. Jak je uvedeno výše, žalobci v námitce podjatosti uvedli, že ji zdůvodní až v rámci nařízeného ústního jednání; k samotné podstatě námitky uvedli pouze to, že *„protiprávní jednání samosprávy a justice se doplňují a podporují, a proto lze vyslovit domněnku o zločinném spolčení osob z jejich vedení, za účelem udržování v regionu* „vedoucí úlohy“ *skupiny osob, metodami a s cíli obdobnými těm z doby komunistického režimu, jak je popisuje zákon č. 198/1993 Sb.“*

[14] Dle § 8 odst. 5 s. ř. s. musí být námitka podjatosti zdůvodněna a musí v ní být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. Zákon tak stanovuje konkrétní požadavky na obsah námitky podjatosti. Protože námitka podjatosti uplatněná žalobci neobsahovala zákonné požadavky, krajský soud správně žalobce vyzval, aby tuto vadu odstranili ve lhůtě k tomu stanovené (srov. § 37 odst. 5 s. ř. s.). Krajský soud též žalobce náležitě poučil o důsledcích neuposlechnutí výzvy. Žalobci ve stanovené lhůtě vadu neodstranili, pouze krajskému soudu sdělili, že trvají na nařízení ústního jednání, aby mohli uplatněnou námitku odůvodnit. Krajský soud poté věc předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí uplatněné námitky podjatosti.

[15] Nejvyšší správní soud shledal postup krajského soudu v souladu se zákonem. Dále se zabýval důvodností uplatněné námitky podjatosti a dospěl k závěru, že podmínky k vyloučení soudců dle § 8 odst. 1 s. ř. s. nejsou dány.

[16] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze jen výjimečně a ze závažných důvodů, které soudci reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (viz usnesení Nejvyššího správního soudu čj. Nao 19/2003-16, dostupné na www.nssoud.cz).

[17] Žalobci neuvedli žádné konkrétní skutečnosti, pro něž by soudci senátu 52 A krajského soudu měli či mohli být vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci žalobců. Podjatost soudců dovozovali z toho, že *„protiprávní jednání samosprávy a justice se doplňují a podporují, a proto lze vyslovit domněnku o zločinném spolčení osob z jejich vedení, za účelem udržování v regionu* „vedoucí úlohy“ *skupiny osob, metodami a s cíli obdobnými těm z doby komunistického režimu, jak je popisuje zákon č. 198/1993 Sb.“*. Neuvedli však, v čem takové jednání vedoucích osob mělo spočívat a jak se na něm měli uvedení soudci podílet. Obecné a nepodložené domněnky žalobců nemohou být důvodem vyloučení soudců pro podjatost. Postup soudců při rozhodování v jiných věcech dle zákona, a to věty třetí § 8 odst. 1 s. ř. s., rovněž nemůže být důvodem pro jejich vyloučení v právě řešené věci. Námitka

podjatosti postavená na popsaných skutečnostech proto není důvodná. O podjatosti soudců nesvědčí ani jiná skutečnost obsažená ve spise.

[18] Za situace, kdy dotčení soudci vyloučili existenci skutečností, jež by mohly být důvodem jejich podjatosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že soudci senátu 52 A Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích JUDr. Jan Dvořák, JUDr. Aleš Korejtko a JUDr. Petra Venclová, Ph.D., nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích pod sp. zn. 52 A 85/2016.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. března 2017

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu